

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА  
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з видавничої справи,  
культури та української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ  
Проректор з науково-методичної  
та навчальної роботи  
Олексій ЖИЛЬЦОВ  
2023 р.



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТИПОЛОГІЯ ПОМИЛОК**

для студентів

спеціальності	061 Журналістика
освітньо-професійної програми	Видавнича справа та редагування
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

Розробник: Ловейко Тетяна Володимирівна, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Ловейко Тетяна Володимирівна

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від 01 лютого 2023 р. № 5

Голова циклової комісії  Олена ГРУЗДЬОВА

Робочу програму перевірено  
«\_\_» \_\_\_\_\_ 2023 р.

Заступник директора  
з навчально-методичної роботи  Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи  Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90
Курс	III
Семестр	VI
Кількість змістових модулів з розподілом	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	
Самостійна робота	42
Форма семестрового контролю	залік

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма з дисципліни «Типологія помилок» складена відповідно до навчальної програми й призначення цієї дисципліни в структурно-логічній схемі, що охоплює всі розділи навчальної програми, із загальною кількістю 90 годин, передбачених робочим навчальним планом.

Мета навчальної дисципліни — сформувати у студентів знання, уміння, навички з типології помилок; оволодіти теоретичною базою сучасної девіатології та практичними навичками редакторської роботи над анормативами.

Завдання навчальної дисципліни:

- висвітлити основні етапи становлення та розвитку девіатології в світі та Україні;
- дослідити проблематику помилки у видавничому процесі;
- визначити роль типології помилок у редагуванні та коректурі тексту;
- проаналізувати екстра- та інтралінгвальні причини помилок у різних видах редагованих текстів;
- опрацювати та засвоїти матеріал, який допоможе чіткіше простежувати помилки та розрізнити їх типологію.

Дисципліна забезпечує оволодіння студентами загальними та спеціальними компетентностями й досягнення програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою.

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК-5	Здатність проявляти когнітивну гнучкість. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	2–17
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК-1	Здатність до теоретичного осмислення специфіки процесу редагування, вироблення практичних навичок з редагування текстів різних стилів	1–17
ФК-5	Знання специфіки процесу редагування наукової та науково-популярної літератури	1–17
ФК-6	Здатність до теоретичного осмислення специфіки та аналізу навчальних та довідкових текстів	1–17
ФК-7	Уміння редагувати та аналізувати тексти суспільно-політичної літератури	1–17
ФК-8	Уміння редагувати та аналізувати тексти художньої й дитячої літератури	1–17
ФК-9	Здатність до вироблення фахового погляду на сутність, завдання, форми та методи сучасної реклами, засвоєння основних принципів підготовки рекламних текстів для ЗМІ	1–17
<i>Предметні компетентності</i>		
	Здатність продукувати нестандартні ідеї, творчо підходити до вирішення проблеми чи виконання	2–17

	завдання	
	Знання структури видавничої діяльності, вимог до професії та професійних якостей спеціаліста видавничої галузі	8–17
	Уміння правильно й грамотно вести бесіду, переговори, впевнено поводити себе в професійній сфері спілкування	4–7
	Здатність використовувати засоби масової комунікації для отримання, перероблення і створення інформації у вигляді тексту, творчо поєднувати теоретичні й практичні знання в професійній діяльності	1–3
	Уміння дотримуватися законів функціонування мови в різних сферах суспільного життя відповідно до ситуації	1–17
	Здатність аналізувати та оцінювати якість друкованих текстів та обґрунтовувати власну думку щодо структурування текстів	4–7
	Володіння навичками роботи з довідковою літературою, інформаційною системою Інтернет для самостійного пошуку необхідної додаткової інформації	4–7

### **3.Результати навчання за дисципліною**

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент

- здатен ефективно працювати в команді, координувати виконання завдання із завданнями колег (ПРН-4);
- здатен до когнітивної гнучкості, готовності до навчання впродовж життя;
- уміє виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел, спроможний аналізувати, систематизувати й використовувати у професійній сфері сучасні знання;
- уміє застосовувати знання з галузі соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;
- має фундаментальні знання зі стилістики української мови;
- володіє знаннями про типологію помилок як наукову дисципліну, види помилок та причини їх виникнення, ментально-психологічну природу авторських помилок, методику редагування;
- уміє знаходити девіації у текстах різних видів і жанрів та виправляти їх; з'ясувати причини виникнення найпоширеніших редакторських помилок й уникати їх;
- класифікує помилки за певною ознакою;
- розпізнає лінгвістичні та комунікативні помилки;
- виконує девіативний аналіз усного й писемного мовлення ЗМІ, лінгвістичний та стилістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- аналізує помилки різних типів та причини їх виникнення.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

##### Тематичний план денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
Лекції		Практ.	Сем.	П.к.	С. р.	
1	2	3	4	5	6	7
<b>Змістовий модуль 1. Помилки як об'єкт наукового вивчення</b>						
<b>Тема 1.</b> Вступ. Предмет і завдання курсу. Зв'язок з іншими дисциплінами	7	2				5
<b>Тема 2.</b> Помилкова діяльність як об'єкт аналізу	7		2			5
<b>Тема 3.</b> Сучасні напрями вивчення помилок. Надбання різних підходів до вивчення помилок	2	2				
<b>Тема 4.</b> Методи аналізу тексту. Помилкознавство	4	2	2			
<b>Тема 5.</b> Загальна класифікація помилок. Помилки мовця	6	2				4
<b>Модульна контрольна робота 1.</b>	2				2	
<b>Усього за змістовий модуль 1.</b>	<b>28</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>-</b>	<b>2</b>	<b>14</b>
<b>Змістовий модуль 2. Характеристика окремих типів помилок</b>						
<b>Тема 6.</b> Логічні та фактичні помилки	2		2			
<b>Тема 7.</b> Помилки стосовно постулатів редагування	2	2				
<b>Тема 8.</b> Помилки стосовно конкретних норм редагування як об'єкт уваги редактора	2		2			
<b>Тема 9.</b> Лінгвістичні помилки, їх значення та види	8	2	2			4
<b>Тема 10.</b> Комунікативні помилки	7		2			5
<b>Тема 11.</b> Врахування особливостей сприймання тексту під час редагування	2		2			
<b>Тема 12.</b> Помилки редактора. Типові коректорські помилки	7		2			5
<b>Модульна контрольна робота 2.</b>	2				2	
<b>Усього за змістовий модуль 2.</b>	<b>32</b>	<b>4</b>	<b>12</b>	<b>-</b>	<b>2</b>	<b>14</b>
<b>Змістовий модуль 3. Помилки, які порушують ясність та читабельність тексту</b>						
<b>Тема 13.</b> Багатозначність слова і контекст	2	2				
<b>Тема 14.</b> Фразеологізми та пов'язані з ними помилки	9	2	2			5
<b>Тема 15.</b> Найбільш поширені морфологічні помилки	6	2				4
<b>Тема 16.</b> Лексика неосновного фонду і помилки з нею пов'язані	4	2	2			
<b>Тема 17.</b> Суржик. Алгоритм роботи з	7	2				5

ним						
<b>Модульна контрольна робота 3.</b>	<b>2</b>				<b>2</b>	
<b>Усього за змістовий модуль 3.</b>	<b>30</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	<b>-</b>	<b>2</b>	<b>14</b>
<b>Усього за курс</b>	<b>90</b>	<b>22</b>	<b>20</b>	<b>-</b>	<b>6</b>	<b>42</b>

## **5. Програма навчальної дисципліни**

### **Змістовий модуль 1. Помилки як об'єкт наукового вивчення**

**Тема 1.** Вступ. Предмет і завдання курсу. Зв'язок з іншими дисциплінами

Предмет і завдання курсу. Зв'язок девіатології з іншими суміжними лінгвістичними та нелінгвістичними дисциплінами. Поняття «помилки» у різних видах людської діяльності. Історія вивчення помилок. Методи дослідження помилок. Значущість і вага помилок.

*Основні поняття:* девіатологія, помилка, значущість і вага помилки.

#### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 1, 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

**Тема 2.** Помилкова діяльність як об'єкт аналізу

Поняття «норма» і «помилка». Відхилення в різних видах людської діяльності. Історія вивчення помилок (грузинська психологічна школа Д. Узнадзе, З. Фройд, Р. Мерінгер, І. Бодуен де Куртене та ін.). Позитивні та негативні відхилення. Аналіз прикладів відхилень у різних текстах.

*Основні поняття:* норма, помилка.

#### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

**Тема 3.** Сучасні напрями вивчення помилок. Надбання різних підходів до вивчення помилок.

Сучасні напрями вивчення помилок. Психолінгвістичний аспект помилкової діяльності. Теорія мовленнєвої діяльності — теоретична база дослідження онтогенезу мовлення. Зв'язок мови і мислення. Породження мовлення: структура і моделі. Помилки у процесі породження мовлення. Різні підходи до вивчення помилок. Помилки як об'єкт уваги редактора. Аналіз прикладів самовиправлень мовців.

*Основні поняття:* психолінгвістичний аспект помилкової діяльності, теорія мовленнєвої діяльності, девіатологія, помилка.

#### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

**Тема 4.** Методи аналізу тексту. Помилкознавство

Методи аналізу тексту на девіативність. Помилкознавство і проблеми мовної компетентності редактора. Загальна типологічна схема помилок писемної комунікації.

*Основні поняття:* помилка, методи редагування, структура поля помилок



### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

### **Тема 5. Загальна класифікація помилок**

Критерії класифікації помилок. Типи помилок мовця. Основні види фактичних та логічних помилок. Робота автора і редактора з фактичним матеріалом. Основні закони мислення. Реконструкція логічно деформованих текстів.

*Основні поняття:* фактичний матеріал, логічно деформовані тексти.

### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

## **Змістовий модуль 2. Характеристика окремих типів помилок**

### **Тема 6. Логічні та фактичні помилки**

Фактичні помилки. Логічні помилки. Редагування текстів, у яких допущено фактичні та логічні помилки.

*Основні поняття:* фактичні помилки, логічні помилки.

### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

### **Тема 7. Помилки стосовно постулатів редагування**

Новинні та модальні помилки. Темпоральні, локальні та ситуативні аномативи. Семіотичні та сприймальні помилки. Атенційні та копіювальні аномативи. Помилки стосовно банку інформації.

*Основні поняття:* новинні, модальні, темпоральні, локальні та ситуативні помилки, семіотичні, сприймальні, атенційні та копіювальні аномативи.

### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 1, 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

### **Тема 8. Помилки стосовно конкретних норм редагування як об'єкт уваги редактора**

Політичні й релігійні помилки. Порушення видавничих та поліграфічних норм. Психолінгвістичні помилки. Інформаційні, юридичні, етичні й естетичні помилки. Композиційно-жанрові та рубрикаційні аномативи.

*Основні поняття:* політичні й релігійні помилки. інформаційні, юридичні, етичні й естетичні помилки.

### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

### **Тема 9. Лінгвістичні помилки, їх значення та види**

Мовна компетенція. Помилки орфоепічні, орфографічні, лексичні, граматичні, стилістичні. Помилки, зумовлені ситуацією білінгвізму. Типи мовних помилок. Нормативні помилки. Двомовність як джерело мовленнєвих

помилки. Особливості мовної поведінки білінгвів. Проекція мовної ситуації в Україні на культуру мовлення ЗМК. Аналіз та редагування текстів, насичених мовними помилками.

*Основні поняття:* орфоепічні, орфографічні, лексичні, граматичні, стилістичні помилки, білінгвізм.

#### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

#### **Тема 10. Комунікативні помилки**

Суть комунікативної лінгвістики. Комунікативна компетенція мовця. Типи комунікативно-прагматичних помилок. Модель комунікативного акту і помилконебезпечні місця в ньому. Комунікативні «правила».

*Основні поняття:* комунікативна компетенція мовця.

#### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6, 10

#### **Тема 11. Врахування особливостей сприймання тексту під час редагування**

Особливості сприймання усних і письмових текстів. Помилконебезпечні для сприйняття мовні конструкції. Контекстуально-ситуативні помилки. Аналіз та редагування потенційно помилкових текстів. Сприйняття мовлення. «Поля» можливих помилок реципієнта. Атенційні помилки. Реконструкція помилок реципієнтами.

*Основні поняття:* контекстуально-ситуативні помилки, помилки реципієнта.

#### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

#### **Тема 12. Помилки редактора. Типові коректорські помилки**

Суть помилок редактора. Копіювальні помилки (спотворення). Джерела виникнення, причини, основні види спотворень тексту. Локалізація спотворень у слові й тексті. Вправи на розвиток вміння саморедагування.

*Основні поняття:* помилка редактора, копіювальні помилки (спотворення), комунікативний акт, саморедагування.

#### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

### **Змістовий модуль 3. Помилки, які порушують ясність та читабельність тексту**

#### **Тема 13. Багатозначність слова і контекст**

Багатозначність слова і контекстуальна точність його вживання. Оцінка стилістичних засобів. Синоніми, пароніми, омоніми та їх вплив на ясність тексту. Оцінка стилістичних засобів. Штампи в тексті.

*Основні поняття:* полісемія, фактична точність, комунікативна точність, контекстуальна точність, синонім, паронім, омонім, штамп.

### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6.

### **Тема 14.** Фразеологізми та пов'язані з ними помилки

Фразеологізми у творчості автора. Типи девіацій у фразеології (структура девіацій). Порушення звичності, законів повноти і ненадлишковості, лексичної комбінаторики. Українські фразеологічні конструкції, звороти та еквіваленти слова. Українська афористика. Проблеми перекладу фразеологізмів.

*Основні поняття:* фразеологізм, фразеологічна картина світу, фразеологічна синонімія, фразеологічна дисципліна тексту, лексична комбінаторика, трансформації фразеологізмів.

### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 5, 6.

### **Тема 15.** Найбільш поширені морфологічні помилки

Помилки відмінювання. Вади у ступенюванні прикметників, дієприкметників, прислівників. Помилки у вживанні суфіксів. Неправильне префіксування. Порушення правил милозвучності української мови.

*Основні поняття:* милозвучність (евфонія), конструкція належності.

### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 1, 4, 5.

Додаткові: 1, 3, 6, 8, 10

### **Тема 16.** Лексика неосновного фонду і помилки з нею пов'язані

Позамовні і внутрішньомовні чинники змін у мові. Особливості сучасного українського мовного пуризму. Неологізація (процеси словотворення). Неологізми журналістів. Авторські лексичні новотвори письменників. Семантична переорієнтація лексичних одиниць. Фразеологічні інновації. «Конвекція» (переміщення в шарах лексики). Поновлення втрат української мови в ході радянського лінгвоциду 30-х і подальших років ХХ ст. Активізація засобів експресії за рахунок периферійної лексики всіх категорій. Перехід частини лексики до пасивного фонду. Живомовність і вульгаризація (архаїзми, діалектизми, сленг...). Робота редактора з лексикою неосновного фонду. Роль редактора в регулюванні запозичень.

*Основні поняття:* ядерні та периферійні елементи мови, пасивізація та актуалізація лексики, семантична переорієнтація лексичних одиниць неологізми, діалекти, архаїзми, жаргон (сленг), вульгаризми, варваризми, екзотизми, терміни і професіоналізми, пуризм, перифраз, антифразис.

### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 2, 4, 6, 10

### **Тема 17.** Суржик. Алгоритм роботи з ним

Сутність явища суржику і причини його з'яви. Лінгвоцид. Технологія конструювання суржику. Робота редактора з суржиковими аномативами.

*Основні поняття:* суржик, росіянізм, калька, інтерференція, двомовність (білінгвізм), культура мови, асиміляція, лінгвоцид, русифікація, українізація, фіктивний дієприкметник.

### **Рекомендовані джерела**

Основні (базові): 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 4, 6, 10

## **6. Контроль навчальних досягнень**

### **6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів**

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	4	4	2	2	5	5
2. Відвідування практичних занять	1	2	2	6	6	2	2
3. Робота на практичному занятті	10	2	20	6	60	2	20
4. Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15
5. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25
<b>Разом</b>			66		108		67
<b>Максимальна кількість балів</b>		<b>241</b>					
<b>Розрахунок коефіцієнта</b>		<b>2,41</b>					

### **6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання**

#### **Змістовий модуль 1. Помилки як об'єкт наукового вивчення**

**Тема 1.** Вступ. Предмет і завдання курсу. Зв'язок з іншими дисциплінами(5 год)

1. Опрацюйте термінологічні, тлумачні та енциклопедичні словники щодо основних понять теми. Наведіть по 3 дефініції до понять «норма», «помилка», «відхилення» і прокоментуйте їх.
2. Знайти приклади навмисних помилок (відхилень) у текстах ЗМК (мінімум 5 прикладів).

**Тема 2.** Помилкова діяльність як об'єкт аналізу (5 год)

Напишітьесе на тему «Девіатологія як наука про помилкову діяльність: сучасний стан та перспективи розвитку» (обсяг — мінімум 3 сторінки, Times New Roman, 14 кг, 1,5 міжрядковий інтервал).

**Тема 3.** Загальна класифікація помилок. Помилки мовця(4 год)  
Створіть таблицю або схему «Класифікація помилок».

### **Змістовий модуль 2. Характеристика окремих типів помилок**

**Тема 1.** Лінгвістичні помилки, їх значення та види(4 год)

1. Доберіть з текстів ЗМК приклади мовних помилок (по 1–2 приклади на кожен рівень мови).
2. Створіть рейтинг будь-яких десяти українських ЗМІ за критерієм кількості двомовних помилок.

**Тема 2.** Комунікативні помилки (5 год)

Підготуйте презентацію на тему «Комунікативні невдачі теле- та радіоведучих» (мінімум 15 прикладів).

**Тема 3.** Помилки редактора. Типові коректорські помилки (5 год)

Створіть презентацію на тему «20 найгірших видань світу». У роботі необхідно вказати причину, чому видання увійшло до списку.

### **Змістовий модуль 3. Помилки, які порушують ясність та читабельність тексту**

**Тема 1.** Фразеологізми та пов'язані з ними помилки (5 год)

Створіть презентацію на тему «20 найкращих українських фразеологізмів». Кожен з них потрібно пояснити та вказати історію явища.

**Тема 2.** Найбільш поширені морфологічні помилки (4 год)

Створіть таблицю або схему найбільш поширених морфологічних помилок з прикладами.

**Тема 3.** Суржик. Алгоритм роботи з ним (5 год)

Напишіть есе на тему «Мій досвід роботи з суржилом» (обсяг — мінімум 3 сторінки, Times New Roman, 14 кг, 1,5 міжрядковий інтервал).

### **Критерії оцінки результатів самостійної роботи**

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Максимальна кількість балів за виконану роботу — 5.

### **6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи**

<b>Максимальна кількість балів — 25</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
25–20	Завдання виконані якісно (90 % — 100 % виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19–15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89 % — 75 % виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14–10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74 % — 50 % виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
0–5	Завдання не виконано (виконання 49 % усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Модульний контроль проводиться в письмовій формі: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

### **6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання**

Форма проведення підсумкового контролю — залік.

Результати заліків оцінюються за стобальною шкалою відповідно до кількості набраних балів, і, як правило, оголошуються на останньому практичному, семінарському занятті. Оцінка виставляється за умови, коли студент успішно виконав усі види робіт для проміжного контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. У разі невиконання окремих обов'язкових видів робіт з об'єктивних причин, студент повинен виконати їх і прозвітувати до останнього семінарського (практичного) заняття. Час та порядок виконання робіт і звітування визначає викладач. Якщо за результатами проміжного контролю під час вивчення навчальної дисципліни студент набрав менше ніж 35 балів, то для одержання заліку він має пройти повторний курс вивчення відповідної навчальної дисципліни.

## 6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90–100 балів	<b>Відмінно</b> — відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82–89 балів	<b>Дуже добре</b> — достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75–81 балів	<b>Добре</b> — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69–74 балів	<b>Задовільно</b> — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68 балів	<b>Достатньо</b> — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35–59 балів	<b>Незадовільно з можливістю повторного складання</b> — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1–34 балів	<b>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</b> — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

## 7. Навчально-методична карта дисципліни «Типологія помилок»

Разом 90 год: лекції — 22 год, практичні заняття — 20 год, модульний контроль — 6 год, самостійна робота — 42 год.

Модулі	Змістовий модуль 1.				Змістовий модуль 2.						Змістовий модуль 3.					
Назва модуля	Помилки як об'єкт наукового вивчення				Характеристика окремих типів помилок						Помилки, які порушують ясність та читабельність тексту					
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Теми лекцій	Вступ. Предмет і завдання курсу. Зв'язок з іншими дисциплінами	Сучасні напрями вивчення помилок. Надбання різних підходів до вивчення помилок	Методи аналізу тексту. Помилкознавство	Загальна класифікація помилок. Помилки мовця	Помилки стосовно постулатів редагування		Лінгвістичні помилки, їх значення та види					Багатозначність слова і контекст	Фразеологізми та пов'язані з ними помилки	Найбільш поширені морфологічні помилки	Лексика неосновного фонду і помилки з нею пов'язані	Суржик. Алгоритм роботи з ним
Теми практичних занять	Помилкова діяльність як об'єкт аналізу		Методи аналізу тексту. Помилкознавство		Логічні та фактичні помилки	Помилки стосовно конкретних норм редагування як об'єкт уваги редактора	Лінгвістичні помилки, їх значення та види	Комунікативні помилки	Враховання особливостей сприймання тексту під час редагування	Помилки редактора. Типові коректорські помилки		Фразеологізми та пов'язані з ними помилки		Лексика неосновного фонду і помилки з нею пов'язані		
Контроль	Модульна контрольна робота 1.				Модульна контрольна робота 2.						Модульна контрольна робота 3.					
Підсумковий контроль	Залік															



## 8.Рекомендовані джерела

### Основна (базова)

1. Годунок, Зоряна Валентинівна. Літературне редагування (практикум) : навч.-метод. посіб. / Годунок З. В. ; Нац. ун-т «Остроз. акад.». Остроз : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2017. 103 с.
2. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. 2-ге вид., випр. і доп. Львів : ПАІС, 2009. 432 с.
3. Куляс П. П. Типологія помилок : підручник-монографія : кн. для ред. / Павло Куляс ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т укр. філології та літ. творчості ім. Андрія Малишка. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 463 с.
4. Партико, Зіновій Васильович. Загальне редагування: нормативні основи : навч. посіб. / З. В. Партико ; [наук. ред.: М. Д. Феллер та ін.]. Вид. 3-тє, перероб. і допов. Київ : Ліра-К, 2020. 637 с.
5. Тимошик, Микола Степанович. Основи редагування : підруч. для студентів ВНЗ / Микола Тимошик. Київ : Наша культура і наука, 2019. 559 с.

### Додаткова

1. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики : Підручник. К. : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
2. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення: Ін-т укр. мови НАН України / К. Городенська. К. : КММ, 2014. 124 с.
3. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок / А. О. Капелюшний. Л. : ГПАС, 2000. 68 с.
4. Куляс П. П. Редакторський практикум (з дисципліни «Типологія помилок») : навч. посіб. для студентів спец. «Видавнича справа та редагування», «Журналістика», «Філологія»— з парал. спеціалізацією «Редактор» та «Літ. Редактор» / П. П. Куляс; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т укр. філології та літ. творчості ім. Андрія Малишка. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. 335 с.
5. Куляс П. П. Система — проти автоматизму суржику: редакторський погляд : навч. посіб. / Павло Куляс; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т вищ. освіти Нац. акад. пед. наук України. Вид. 2-ге, розшир. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. 293 с.
6. Куляс П. П. Типологія помилок у корекційних таблицях: навч. посіб. / Павло Куляс; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т вищ. освіти НАПН України. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. 167 с.
7. Медведь, Олена Вікторівна. Стилїстика та редагування науково-технічної документації : навч.-метод. посіб. / О. В. Медведь ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». Харків : ХАІ, 2019. 55 с.
8. Новий український правопис. Київ : Наукова думка, 2019. 284 с.
9. Партико, Зіновій Васильович. Словник видавничих термінів : [понад 800 термінів] / З. В. Партико. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2013. 67 с.
10. Полковенко, Т. В. Редагування науково-популярних текстів: практ. посіб. / Т. В. Полковенко. Київ : Київський міжнародний університет, 2019. 160 с.

### **Інтернет-ресурси**

1. Національна бібліотека України імені В. В. Вернадського  
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека  
України ім. В. О. Сухомлинського  
[www.dnpb.gov.ua/](http://www.dnpb.gov.ua/)
3. Бібліотека українських підручників  
<http://pidruchniki.ws/>